

Alkotmánybíróság

Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján – **a IV/173-1/2019. ügyszámú, 2019. február 12-én kézhez vett hiánypótlási felhívásra hivatkozással** – az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg:

- a Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.781/2018/3. számú végzésének a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.24/2018/7. számú végzésére is kiterjedően
- valamint a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 227. § (3) bekezdése

alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 41. § (1) bekezdése, valamint 43. §-a alapján azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/173-1-2/2019	
Érkezett: 2019 MÁRC 14.	
Példány: 2	Kezelőiroda:
Melléklet: 2x9 db	ul

Indítványozó - jogi képviselője útján - 2018. február 15-én keresetet nyújtott be a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz a [REDACTED] alperessel szemben 2015. február 01. – 2017. február 28. időszakra vonatkozóan elmaradt illetmény kamataival történő megfizetése iránt.

Alperes indítványozó illetmény alapú pótlékait ugyanis nem a korábbi, 2.M.115/2017. számú jogerősen lezárt perben megállapított jogszerű illetmény alapulvételével folyósította. Ebből eredően indítványozónak anyagi hátránya származott (2018. február 15-én benyújtott kereset szerint **bruttó 241.512,- Ft kereseti igény**), melynek elévülési időn belüli megtérítésére kérte kötelezni alperest.

A keresetlevélben az indítványozó jogi képviselője kérte a tárgyalás esetleges távollétében való megtartását.

Alkotmánybíróság

Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg:

- a Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.781/2018/3. számú végzésének a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.24/2018/7. számú végzésére is kiterjedően
- valamint a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 227. § (3) bekezdése

alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 41. § (1) bekezdése, valamint 43. §-a alapján azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Indítványozó - jogi képviselője útján - 2018. február 15-én keresetet nyújtott be a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság alperessel szemben 2015. február 01. – 2017. február 28. időszakra vonatkozóan elmaradt illetmény kamataival történő megfizetése iránt.

Alperes indítványozó illetmény alapú pótlékait ugyanis nem a korábbi, 2.M.115/2017. számú jogerősen lezárt perben megállapított jogszerű illetmény alapulvételével folyósította. Ebből eredően indítványozónak anyagi hátránya származott (2018. február 15-én benyújtott kereset szerint **bruttó 241.512,- Ft kereseti igény**), melynek elévülési időn belüli megtérítésére kérte kötelezni alperest.

A keresetlevélben az indítványozó jogi képviselője kérte a tárgyalás esetleges távollétében való megtartását.

A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. június 26-ra **3.M.24/2018/5. számú idéző végzésével** tárgyalást tűzött ki, melyre indítványozót **azon jogi tájékoztatással idézte, hogy a fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson** tény- és bizonyítási kérdésekben **személyesen vagy képviselője útján nyilatkozatot tudjon tenni.** Ez a tájékoztatás összhangban a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 189. § (6) bekezdésének szabályaival.

Pp. 133. § [Az idézés tartalma, módja]

„(1) Az idézésben fel kell tüntetni az eljáró bíróságot és a bírósági ügyszámot, a felek nevét, perbeli állását és a per tárgyát, valamint a kitűzött tárgyalás vagy meghallgatás idejét és helyét.

(2) Az idézésben a címzettet figyelmeztetni kell a meg nem jelenés következményeire, és őt perbeli állásához képest a szükséges tájékoztatással is el kell látni. A kiskorú személy idézésében a figyelmeztetést és a tájékoztatást a korára, érettségére figyelemmel, számára érthető szövegezéssel és módon kell közölni. A meghatalmazottat akkor is meg kell idézni, ha a bíróság a felet vagy annak törvényes képviselőjét személyes megjelenésre idézi.”

A **Pp. 189. § (6) bekezdése is a fél vagy a képviselője nyilatkozatát, ebből következően megjelenését várja el a perfelvételi tárgyaláson.** A Pp. 189. § (6) bekezdése is azt támasztja alá, hogy a fél megjelenésére tekintettel a tárgyalást nem lehet elmulasztottnak tekinteni.

Pp. 189. § [A perfelvételi tárgyalás kitűzése és az idézés]

„**(6) A fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben személyesen vagy képviselője útján nyilatkozatot tudjon tenni.** A bíróság erről, továbbá a 191. § (4) bekezdésében és a 192. § (2) bekezdésében foglaltakról az idézésben tájékoztatja a felet.”

Az indítványozó fenti előzmények alapján a tárgyaláson személyesen meg is jelent, ennek ellenére a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 3.M.24/2018/7. számú végzésével a Pp. 227. § (3) bekezdésére alapozva megszüntette az eljárást, arra hivatkozva, hogy indítványozó jogi képviselője az első tárgyalást elmulasztotta.

A **Gyulai Törvényszék a 9.Mpkf.25.781/2018/3. számú végzésével** a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.24/2018/7. számú permegszüntető végzését **hatályában fenntartotta.**

Indítványozó, jogi képviselője útján 2018. november 15-én keresetét ismételten benyújtotta, de az elévülés okán anyagi igényét már csak 2015. november 01. – től jelölhette meg, így indítványozó érvényesíthető anyagi igénye a peresíthető időszakkal egyenes arányban rövidült (ismételt kereset szerint bruttó 129.003,- Ft kereseti igény).

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.781/2018/3. számú jogerős végzése ellen fellebbezésnek nincs helye, valamint a Pp. 406. §-ára figyelemmel a Kúria előtt felülvizsgálat sem kezdeményezhető.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.781/2018/3. számú jogerős végzését indítványozó jogi képviselője 2018. november 12-én vette kézhez, mellyel szemben a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján 2019. január 9-én, azaz határidőn belül alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.

Az Alkotmánybíróság hiánypótlásra felszólító értesítését indítványozó jogi képviselője 2019. február 12-én vette át.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Indítványozó a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.24/2018/7., valamint a Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.781/2018/3. támadott végzéseivel érintett munkaügyi per **felperese**.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság - Gyulai Törvényszék 9.Mpkf.25.781/2018/3. számú végzésével helybenhagyott - 3.M.24/2018/7. számú végzése, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 227. § (3) bekezdése alapvető jogokat sért, ezért alaptörvényellenes.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikk (1) bekezdése szerint:

*„(1) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.** A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”*

Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései szerint:

*„(1) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.***

...

(7) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.**

Magyarország **Alaptörvényének XIII. cikk (1)** bekezdése szerint:

(1) **Mindenkinek joga van a tulajdonhoz** és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár...."

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A tisztességes módon történő eljáráshoz való jog magában foglalja a megfelelő, mindenre kiterjedő és jogszerű tájékoztatás jogát, így az elsőfokon eljáró bíróság 3.M.24/2018/5. számú végzésének a mulasztáshoz kapcsolódó és később alkalmazott jogkövetkezményt egyértelműen rögzítenie lett volna kötelezettsége, felhívva a felperest az esetlegesen alkalmazandó hátrányok felől. Ezen elvárható tájékoztatásnak a bíróság eljárása nem felelt meg, hiszen a fentebb idézettek szerint az értesítés a peres fél személyes vagy a képviselője általi nyilatkozattételt írta elő. A bírósági tájékoztatóban a vagylagosság használata a peres félben valószínűsítette, hogy személyes jelenléte és nyilatkozata semmilyen esetben nem minősíthető mulasztásnak.

Nyomatékkal hivatkozunk **a perfelvételi tárgyalásra szóló idézésre és az ahhoz mellékelt bírósági tájékoztatóra** is, amely **szintén arra hívta fel a fél figyelmét**, hogy a fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben **személyesen vagy képviselője** útján nyilatkozatot tudjon tenni. Ez a tájékoztatás összhangban a Pp. 189. § (6) bekezdésének szabályaival.

Pp. 133. § [Az idézés tartalma, módja]

(1) Az idézésben fel kell tüntetni az eljáró bíróságot és a bírósági ügyszámot, a felek nevét, perbeli állását és a per tárgyát, valamint a kitűzött tárgyalás vagy meghallgatás idejét és helyét.

(2) **Az idézésben a címzettet figyelmeztetni kell a meg nem jelenés következményeire, és őt perbeli állásához képest a szükséges tájékoztatással is el kell látni.** A kiskorú személy idézésében a figyelmeztetést és a tájékoztatást a korára, érettségére figyelemmel, számára érthető szövegezéssel és módon kell közölni. A meghatalmazottat akkor is meg kell idézni, ha a bíróság a felet vagy annak törvényes képviselőjét személyes megjelenésre idézi.

Pp. 189. § [A perfelvételi tárgyalás kitűzése és az idézés]

(6) A fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben **személyesen vagy képviselője útján** nyilatkozatot tudjon tenni. A bíróság erről, továbbá a 191. § (4) bekezdésében és a 192. § (2) bekezdésében foglaltakról az idézésben tájékoztatja a felet.

Amennyiben minden fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezés ellenére esetlegesen arra a jogkövetkeztetésre is jut a Tisztelt Alkotmánybíróság, hogy jelen perben a perfelvételi tárgyaláson a jogi képviselő részvétele nem volt mellőzhető, **az elsőfokú bíróság téves tájékoztatása alapján az eljárást megszüntető végzés hatályon kívül helyezése álláspontunk szerint ebben az esetben is megkerülhetetlen.**

Álláspontunk szerint az alkalmazott jogszabályhely bírósági értelmezése is jogszerűtlen.

Az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a **munkaügyi perek különös szabályai** között rögzített Pp. 520. §-ának rendelkezéseit, amely szerint a fél vagy jogi képviselőjének megjelenése szükséges a perfelvételi tárgyaláson. A **lex specialis derogat generalis elve** alapján munkaügyi perek esetében a **különös szabály vagylagos, megengedő jellegét biztosítani kell** a Pp. 227. § (3) bekezdése szerinti általános szabályhoz képest, feltéve, hogy egyáltalán akként kell értelmezni azt, mint ahogyan az elsőfokú bíróság tette, vagyis a tárgyalást elmulasztottnak kell tekinteni.

520. § [Egyeztetés a perfelvételi tárgyaláson]

*Ha a perfelvételi tárgyaláson **a felek személyesen vagy képviselőik** útján megjelentek, a tárgyalás a felek megegyezésére irányuló egyeztetéssel kezdődik. Ebből a célból az elnök a jogvita egészét a felekkel megtárgyalja.*

Felhívjuk a figyelmet, hogy a **Pp. 189. § (6)** bekezdése is a **fél vagy a képviselője** nyilatkozatát, ebből következően megjelenését várja el a perfelvételi tárgyaláson. A Pp. 189. § (6) bekezdése is azt támasztja alá, hogy a fél megjelenésére tekintettel a tárgyalást nem lehet elmulasztottnak tekinteni.

Helytálló perrendtartásbeli értelmezés esetén is azonban kiemeljük, hogy a peres fél alkotmányos jogát nem ronthatja le a képviselője mulasztása.

A fél tárgyaláson történő megjelenése, nyilatkozata egyértelműen igazolta, hogy kereseti szándéka, a peres eljárás lefolytatásának, a jogvita eldöntésének igénye változatlan. A peres felen kívül eső körülmények (mint pl. a tárgyalási időpontok ütközése miatt a jogi képviselője tárgyaláson való távolmaradása) nem eredményezhetik az érdekérvényesítése korlátozását, kizárását. Munkaügyi perekben ráadásul az eljárás megszüntetése több esetben nem csak a kereseti igény egy része elévülését, hanem a teljes igényérvényesítés elvesztését is eredményezheti.

A képviseleti jog származtatott jellegéből következően továbbá a jogi képviselő nem rendelkezhet több joggal az eljárási szabályok szerint, mint az általa képviselt fél.

A peres fél alkotmányos érdekérvényesítési jogát nem érintheti, azt nem korlátozhatja, hogy képviseletét szakszervezet látja el, márpedig a mulasztás fenti értelmezése ezen következményekkel járna.

A Pp. 514.§ (3) bekezdése alapján saját tagjainak munkaügyi perében meghatalmazottként eljárhat a munkavállalói érdek-képviseleti szervezet. A munkavállalói érdek-képviseleti lehetőségek – különösen az ügyvédi képviselethez képest - a helyettesítés lehetőségére felettébb szűkösek, hiszen az adott szakszervezet kamarai jogtanácsosainak létszáma korlátozott. Így képviselőik azonos időben több tárgyaláson való megjelenése fizikailag sem lehetséges, mely a tagjának, a peres félnek a peres eljárás lefolytatásának jogát, annak igényét nem zárhatja ki.

Hangsúlyozzuk továbbá, hogy a perrendtartás szabályainak kialakításakor nem lehet cél az, hogy a felet vagy a jogi képviselőt indokolatlan nehézségek elé állítsák, márpedig ha a fél, illetőleg jogi képviselője előzetesen tudja akadályoztatását, de a másik fél nem járul hozzá a tárgyalás elhalasztásához, amelyre a törvény szerint főszabályként [Pp. 229. § (1) bekezdés] a felek közös kérelmére van lehetőség, úgy patthelyzet alakul ki, és a per megszüntetésének kockázata fennáll, egyoldalú kérelem esetén a perrendtartás szerint nem kötelező a tárgyalás elhalasztása [Pp. 229. § (2) bekezdés], és ennek hiányában legfeljebb a mulasztás igazolása kérhető [Pp. 149-154. §], azonban annak eredményessége kétséges rendkívüli esemény hiányában.

Hirtelen fellépő akadályoztatás esetén, például közlekedési nehézségek vagy egy megelőző tárgyalás elhúzódása miatti távolmaradás esetén a bíró jóindulatára lenne bízva, hogy a mulasztás igazolását elfogadja-e. Ezek olyan típusos akadályoztatási nehézségek, amelyeket figyelembe kell venni az eljárás szabályok megalkotásakor, és nem szabad a felet vagy a jogi képviselőt kitenni annak kockázatának, hogy a mulasztás igazolásának eredményessége fenyegetse.

A bíróságok által a Pp. hivatkozott jogszabályhelyeire, így **a képviselői mulasztásra történő permegszüntetése más perrendtartásokban (Kp.) nem ismert**, így különösen ennek a munkajog területén történő bevezetése, alkalmazása is indokolatlan.

Ügyszintén felhívjuk a figyelmet, hogy **az eljárásjogi szabályok általános jellemzője a kimentés, távolmaradás, az akadályoztatás lehetőségének bejelentése, illetőleg az esetleges hiányok pótlásának lehetősége. Ezzel a fő szabállyal lenne ellentét a perfelvételi tárgyaláson való permegszüntetés, és az nem is áll arányban a mulasztás súlyával**, hiszen például hiányos kereset esetében lehetőség van a kereset visszaadására [Pp. 115. § (1) bekezdés] vagy visszautasítás [115. § (2)-(7) bekezdés] esetén 30 napos határidőn belül a hiányok pótlására, vagyis a kötelező tartalmi elemnek meg nem felelő kereset esetében van mód a hiányosságok orvoslására, míg a távolmaradás következményei, amelyek akár csak munkaszervezési vagy közlekedési nehézségekből adódnak, nem lennének menthetők.

A jogszabályokkal szembeni általános követelmény az, hogy kiállják a gyakorlat próbáját, a gyakorlatban alkalmazhatóak legyenek, ne teremtsenek indokolatlan vagy aránytalan nehézségeket. Az új perrendtartási szabályok hatályba lépése óta a szakszervezetünk mintegy ötven halasztási kérelmet volt kénytelen előterjeszteni, ami mindkét fél és a bíróság munkáját is szükségtelenül nehezítette. Több alkalommal előfordult az is, hogy azonos ügyben ismételt halasztási kérelmet kellett benyújtatunk.

A sérelmezett bírósági döntések, illetve a Pp. hivatkozott rendelkezése a tisztességes bírósági eljárás Alaptörvényben megfogalmazott követelményébe ütköznek, ezért alkotmányellenesek.

Azáltal ugyanis, hogy az elsőfokon eljáró bíróság az indítványozó által érvényesíteni kívánt anyagi igény tekintetében az eljárást megszüntette, és ezt a döntést a másodfokon eljáró bíróság hatályában fenntartotta, az indítványozó alkotmányos alapjogai (tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint jogorvoslathoz való jog, tulajdonhoz való jog) sérelmet szenvedtek. A permegszüntetés következményeként indítványozót anyagi hátrány is érte, mivel a keresetindítás és a permegszüntetés közti időszakra vonatkozó anyagi igény érvényesítésétől az elévülés következtében elesett.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzésekkel szemben **egyéb eljárás nincs folyamatban.**

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az alkotmányjogi panaszhoz **mellékelem az indítványozó által adott ügyvédi meghatalmazást, valamint kamarai jogtanácsosi tagfelvételtől rendelkező határozatot.**

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Indítványozó jogi képviselője a mellékelt jognyilatkozattal **hozzájárálsomat adom nevem nyilvánosságra hozatalához a fenti alkotmányjogi panasz indítvánnyal összefüggésben.**

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

Az alkotmányjogi panaszhoz mellékeljük a 2018. február 15-én majd ismételten 2018. november 15-én benyújtott keresetleveleket (mellékleteik nélkül), valamint a 2018. február 15-én benyújtott kereset vonatkozásában született permegszüntető végzést és annak jogerősítését.

Budapest, 2019. március „07.”

